

Ontwerpen voor maatschappelijke impact

Inrichting en ontwikkelplan voor de
sociale print- en koffiezaak KopieKoffie, Delft

Open Kaart

co-creatie van de leefomgeving

Realisatie | 2018

Opdrachtgever | Harmen van der Laan, KopieKoffie

Ontwerp | Pieter Graaff, Hanneke Stenfert

Foto's | Rufus de Vries

KopieKoffie: ontwerpen voor maatschappelijke impact

In de Delftse wijk Buitenhof is een sociale print- en kopieerzaak geopend: KopieKoffie. Profi printwerk, goede koffie én een sociale functie voor de buurt. Open Kaart gaf vorm aan het uitgangspunt om inrichting, aankleding en uitstraling optimaal te laten bijdragen aan de doelstellingen van de sociale onderneming. Keuzes over bedrijfsvoering, huisstijl en ruimtelijke ingrepen konden daardoor in samenhang worden genomen.

De voormalige kapperszaak aan de Chopinlaan is één van de weinige winkelpanden in de uit flats opgebouwde buurt. Al ruim voor de opening weten buurtbewoners deze plek te vinden. Ze lopen er binnen om een ervaring te delen, uit nieuwsgierigheid of voor hulp bij het gebruik van hun mobiele telefoon. Oprichter Harmen van der Laan zegde zijn baan als drinkwatertechnoloog op om iets te kunnen betekenen voor zijn buurt. ‘We willen de Tony Chocolonely van het printwerk worden.’ Banen creëren voor buurtgenoten met afstand tot de arbeidsmarkt, maar bovenal een plek bieden waar mensen gezien worden.

Het gebouw voor de verbouwing

Een printje en een praatje

In het boek 'Scènes in de copy corner' geeft Joke van der Zwaard een fijngevoelige beschrijving van informele ontmoetingen in een kopieerzaak. Mensen komen met uiteenlopende redenen in de winkel; studenten zijn er vaak wel een uur bezig om een dictaat te kopiëren en praten intussen bij over hun privéleven, mensen komen iets inbinden waar ze met veel liefde aan hebben gewerkt, een ander heeft een kopie van officiële documenten nodig voor een belangrijk moment in het leven. De winkel is een werkplaats van eigenaar en bezoekers. Wachten, om je heen kijken en meeluisteren zijn daar onderdeel van.

De ambitie van KopieKoffie is om de sociale functie van zo'n kopieerzaak te vergroten door deze te combineren met een koffiezaak. Mensen met verschillende achtergronden hebben daardoor elk hun reden om er tijd door te brengen en zo vertrouwd met elkaar te raken.

Ontwerpen en ondernemen hand in hand

Tijdens het ontwerpproces vond continu afstemming plaats tussen de ruimtelijke opzet, het ondernemingsplan, de huisstijl en de samenwerking met de buurt. Open Kaart legde verschillende indelingsmogelijkheden voor die verschilden in de verhouding tussen kopie en koffie, publiek gedeelte en productieruimte en de mogelijkheid om een loket voor to go producten te realiseren. Van elke optie werd bekeken wat dit betekende voor de benodigde bezetting, de capaciteit en verwachte omzet van de print- en/of koffiezaak, de veiligheid en de snelheid waarmee gestart kon worden. Een terugkerende vraag was wat het *minimum viable product* was om mee van start te gaan, zonder de verschillende doorgroeimogelijkheden uit het oog te verliezen.

De uitkomst van dit proces was dat de onderneming bij de opening al dicht in de buurt zat van het eindbeeld. De twee aanwezige wethouders konden als openingshandeling een kop koffie zetten en een certificaat printen.

KOFFIE & THEE	
KOFFIE zwart	1.50
Oplosser koffie	2.25
Espresso	2.25
Dubbele espresso	2.50
Cappuccino	2.50
Coffee Macchiato	2.50
Latte Macchiato	2.50
Melk, amandelmelk	0.50
Thee	
Warme thee	1.50
Melk toevoegen	0.25
Chai Latte	2.50
Warme chocolade	2.50
Melk, amandelmelk	0.50

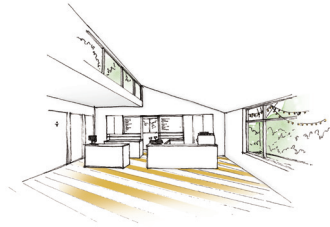
1 SLOPEN TUSSENWAND

Het verwijderen van de wand tussen keuken en berging, om één productieruimte te kunnen maken.

2 WITTEN WANDEN EN PLAFONDS

Het witten van bestaande wanden en plafonds, voor een frisse, lichte basis.

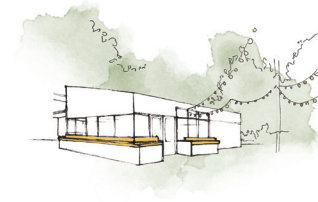
3 EEN NIEUWE VLOER

Het leggen van een nieuwe vloer. Hierbij wordt een diagonaal geïntroduceerd voor een speels en ruimtelijk effect. Dit kan bereikt worden door een strokenpatroon of een visgraatmotief.

4 KOFFIEBAR + PRINTBALIE

Het maken en plaatsen van twee balies met achtergelegen kasten en keukens van waaruit de printservice en de koffieservice gerund kunnen worden. De balies zijn een eye catcher, in herkenbaar geel.

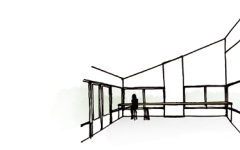
5 BUITENBANKJES

Door de bestaande bloembakken tot bankjes om te toveren, ontstaan er op eenvoudige wijze zitplekken buiten. Afneembare planken met een kleine leuning maken het een fijne plek voor een kop koffie én maken zichtbaar dat hier wat te doen is.

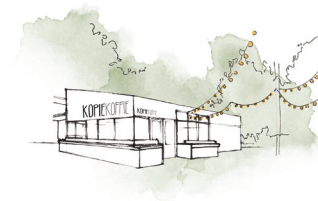
6 SIGNING OP GEVEL

Een patroon op het trespagedeelte van de straatgevels maakt KopieKoffie zichtbaar voor de buurt. Naam en logo kunnen opgenomen worden in het patroon, of juist met lichtletters over het patroon geplaatst worden.

7 ZITPLEK LANGS HET RAAM

Door voor het raam aan de binnenzijde een tafelblad te maken, ontstaat er zitplek om een kop koffie te drinken, zichtbaar voor voorbijgangers. Het selfservice-gedeelte kan opgenomen worden in dit tafelblad.

8 LICHTSLINGERS TUSSEN BOMEN

Het pand ligt prachtig in het groen, maar dat maakt het ook een wat donkere, verscholen plek. Slingers met lampjes geven zowel licht als sfeer en vergroten de zichtbaarheid van KopieKoffie.

Ontwerpen voor impact

Laagdrempeligheid is gebaat bij een leesbaar ontwerp. In de inrichting is daarom gebruik gemaakt van de bouwkundige structuur van het gebouw, dat twee ingangen en twee dakvormen heeft. De ruimte kent twee gele balies – voor drukwerk en voor horeca – waarin de naam KopieKoffie tot uitdrukking komt. De productieruimte van het drukwerk is afgescheiden van de keuken. Tegelijkertijd staan in het publieke gedeelte de tafeltjes en kopieermachines naast elkaar.

Met eenvoudige middelen is een frisse sfeer neergezet. Zo zijn alle wanden en plafonds wit gesausd. Een nieuwe vloer met houtpatroon maakt het af. In de uitvoering is leesbaar dat het met eigen inspanning tot stand is gebracht. Dat maakt de ruimte persoonlijk en informeel. Tegelijkertijd zijn de printers en de koffiemachine van de hoogste kwaliteit.

Organisch ontwikkelen

Open Kaart heeft zowel een toekomstperspectief als uitgewerkte eerste stappen aangeleverd. Zodra de hoofdpzet bekend was, konden muurtjes worden doorgebroken, potten verf besteld en de inrichting van de keuken worden bepaald. Tegelijkertijd werd aan voorbijgangers gevraagd wat ze over zouden hebben voor de verschillende producten.

De sociale onderneming is als winnaar van een Dragons Den van NCOD beloond met een mooi geldbedrag. Dit biedt de erkenning en financiële ruimte om organisatie en onderkomen verder te professionaliseren.

Vergunningsplichtige ingrepen en andere lange termijn maatregelen waren in de eerste fase niet meegenomen. Dit gaat onder meer over het betrekken van een naastgelegen berging, het realiseren van een extra raam en een loket. Zitgelegenheid in de voormalige plantenbakken en de realisatie van een terras op de plek van de naastgelegen bosschage konden wachten tot het voorjaar. De zichtbaarheid zal verder worden vergroot door het plaatsen van lichtletters op de gevel. Want wie impact wil creëren, moet zichtbaar zijn.

Open Kaart

co-creatie van de leefomgeving

www.deopenkaart.nl

contact@deopenkaart.nl

